

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii
Guvernului nr.230/2020 cu privire la organizarea și funcționarea
Casei Naționale de Asigurări Sociale

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.230/2020 cu privire la organizarea și funcționarea Casei Naționale de Asigurări Sociale este elaborat de către Casa Națională de Asigurări Sociale (CNAS).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Prezentul proiect de hotărâre a fost elaborat în temeiul art.7 lit. b) din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern, art.46 din Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale și pct.3 subpct.3.2 din Hotărârea Guvernului nr.284/2025 privind reglementarea modului de organizare și funcționare a autorităților administrației publice centrale de specialitate.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.230/2020 cu privire la organizarea și funcționarea Casei Naționale de Asigurări Sociale, CNAS este autoritatea administrativă centrală din subordinea Guvernului, care are misiunea de a realiza politicile sociale ale statului orientate spre garantarea drepturilor sociale ale cetățenilor prin administrarea sistemului public de asigurări sociale și gestionarea bugetului asigurărilor sociale de stat. Potrivit pct.3 subpct.3.2 din Hotărârea Guvernului nr.284/2025, autoritățile administrative centrale din subordinea Guvernului urmează să elaboreze și să prezinte Guvernului spre aprobare modificările la regulamentele privind organizarea și funcționarea acestora. Astfel, revizuirea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Casei Naționale de Asigurări Sociale (în continuare – Regulamentul CNAS) este condiționată de alinierea acestuia la Structura-tip a Regulamentului privind organizarea și funcționarea autorității administrative centrale din subordinea Guvernului (<i>Anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.284/2025</i>). Un alt aspect important ține de necesitatea reorganizării Direcției generale relații internaționale. De menționat, că în conformitate cu Regulamentul CNAS, una din atribuțiile principale ale CNAS ține de implementarea prevederilor acordurilor internaționale în domeniul securității sociale la care Republica Moldova este parte, responsabilă de implementare fiind Direcția generală relații internaționale. În prezent

Direcția generală relații internaționale include 18 unități de personal și realizează următoarele funcții principale:

- 1) stabilirea, dezvoltarea și diversificarea relațiilor de colaborare cu organizațiile omoloage din statele membre ale Uniunii Europene și alte state, inclusiv cu instituțiile internaționale;
- 2) contribuirea la crearea imaginii pozitive a CNAS la nivel național și internațional;
- 3) participarea în cadrul consultărilor și negocierilor pe marginea proiectelor acordurilor internaționale în domeniul securității sociale;
- 4) coordonarea procesului de integrare europeană la nivel instituțional;
- 5) implementarea prevederilor acordurilor internaționale în domeniul securității sociale, la care Republica Moldova este parte;
- 6) coordonarea și implementarea politicii statului în domeniul relațiilor cu diaspora.

Structura internă a Direcției generală relații internaționale include:

- a) direcția legislația aplicabilă și cooperare – responsabilă de asigurarea relațiilor de colaborare cu organismele internaționale și organizațiile omoloage din statele membre ale Uniunii Europene și alte state;
- b) direcția pensii externe – responsabilă de implementarea nemijlocită a prevederilor acordurilor internaționale în domeniul securității sociale la care Republica Moldova este parte.

În prezent, se constată o creștere semnificativă a volumului de lucru pentru Direcția pensii externe, reieșind din numărul acordurilor internaționale de securitate socială aplicate, care în perioada 2022- semestrul I 2025 a crescut cu 29%, de la 14 acorduri aplicate în anul 2022 până la 18 acorduri în anul 2025.

În continuare se prezintă analiza creșterii volumului de lucru pe Direcția pensii externe (12 unități de personal):

Activități realizate	2022		2023		2024		1 sem 2025	
	Total	Media lunară	Total	Media lunară	Total	Media lunară	Total	Media lunară
Activități per direcție	18502	1542	20397	1700	25178	2098	14072	2345
Activități per zi lucrătoare	-	77	-	85	-	105	-	117
Nivelul de creștere a volumului de lucru, %	-	100	-	110	-	136	-	152

Prin urmare, datele din tabel denotă o creștere cu 52% a volumului zilnic de lucru în semestrul I 2025 comparativ cu anul 2022.

Un alt indicator demonstrativ al majorării volumul de lucru a Direcției pensii externe este determinat de creșterea numărului potențialilor beneficiari ca urmare a intrării în vigoare a acordurilor în domeniul securității sociale deja semnate de Republica Moldova cu Republica Italiană, Republica Franceză și Confederația Elvețiană. Conform datelor deținute, numărul diasporei moldovenești în statele prenotate constituie după cum urmează: Republica Italiană – 102 000 persoane, Republica Franceză – 43 600 persoane, Confederația Elvețiană – 1 079 persoane. Atenționăm, că la etapa de negociere sunt acordurile cu Albania, Ucraina, Republica Slovacă, Canada și Irlanda, care odată cu semnarea și intrarea în vigoare vor crea premise pentru creșterea semnificativă a volumului de lucru per unitate de personal a Direcției pensii externe.

Conex, menționăm că activitatea Direcției legislația aplicabilă și cooperare este una importantă, diplomatică și de reprezentare pe plan internațional, și anume de dezvoltare și diversificare a relațiilor de colaborare cu organizațiile omoloage din statele membre ale Uniunii Europene și alte state, inclusiv de coordonare a procesului de integrare europeană la nivelul CNAS. Reorganizarea internă a Direcției legislația aplicabilă și cooperare, prin consolidarea doar a funcțiilor de integrare UE și de dezvoltare a relațiilor de colaborare internațională și interinstituțională, va contribui la creșterea imaginii CNAS pe plan internațional.

În contextul celor relatate supra se atestă necesitatea reorganizării Direcției generale relații internaționale prin separării celor două direcții și suplinirea cu unități suplimentare de personal, ceea ce va crește eficiența, specializarea și capacitatea CNAS de a-și promova imaginea la nivel internațional și de a asigura implementarea acordurilor internaționale în domeniul securității sociale.

Proiectul Hotărârii de Guvern prevede, inclusiv și **reorganizarea Direcției generale dezvoltare și management instituțional**. Direcția generală dezvoltare și management instituțional are misiunea de a contribui la realizarea politicilor statului pentru garantarea drepturilor sociale ale cetățenilor, prin planificarea, monitorizarea, analiza și raportarea tuturor activităților desfășurate întru realizarea de către CNAS a politicilor, dezvoltarea sistemului de control intern managerial, evidența și coordonarea modernizării serviciilor publice prestate de CNAS, comunicarea eficientă cu publicul larg, reprezentanții societății civile și mijloacele de informare în masă, precum și asigurarea managementului documentelor în cadrul CNAS, inclusiv a documentelor cu regim secret.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.230/2020 Direcția generală dezvoltare și management instituțional are în componență 3 subdiviziuni:

- 1) direcția analiză și dezvoltare instituțională – responsabilă de planificarea, monitorizarea, analiza și raportarea tuturor activităților desfășurate pentru realizarea de către CNAS a politicilor, organizarea/modernizarea proceselor de activitate și serviciilor publice prestate, coordonarea activităților de organizare, menținere și dezvoltare a sistemului de control intern managerial, precum și asigurarea integrității instituționale a CNAS;
- 2) direcția informare și comunicare – responsabilă de comunicarea eficientă a CNAS cu publicul larg, reprezentanții societății civile și cu mijloacele de informare în masă, precum și de evaluare a calității serviciilor de informare și consultare prestate de către specialiștii Centrului de Apel al CNAS;

- 3) direcția managementul documentelor – responsabilă de organizarea și gestionarea eficientă a fluxului documentar și ținerea lucrărilor de secretariat, inclusiv asigurarea bunei funcționări a arhivei în cadrul aparatului central al CNAS.

Reiterăm, că prin Hotărârea Guvernului nr.284/2025 a fost modificată Hotărârea Guvernului nr.1211/2010 cu privire la unitatea de informare și comunicare cu mass-media a autorității administrației publice centrale, prin care s-a stabilit subordonarea unității de informare și comunicare cu mass-media nemijlocit conducătorului autorității publice.

Totodată, menționăm că activitatea Direcției analiză și dezvoltare instituțională este una foarte diversificată, realizând funcții complexe ce țin de monitorizarea, evaluarea și raportarea politicilor, organizarea și coordonarea sistemului de control intern managerial, implementarea politicilor de integritate instituțională în cadrul CNAS, organizarea proceselor de activitate la nivel de CNAS și subdiviziuni teritoriale, coordonarea activităților de modernizare a serviciilor publice pe domeniile de competență ale CNAS, controlul accesului la informațiile atribuite la secret de stat.

Deasemenea, pe parcursul anilor 2022-2025, activitatea Direcției analiză și dezvoltare instituțională a fost suplinită cu atribuții noi ce țin de coordonarea activităților de implementare a cadrului normativ de protecție a datelor cu caracter personal (*în conformitate cu Legea nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal*), gestionarea procesului de verificare a titularilor și a candidaților la funcții publice de conducere în cadrul CNAS (*în conformitate cu Legea nr.271/2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcțiile publice*), inclusiv monitorizarea, evaluarea și raportarea performanței subdiviziunilor teritoriale ale CNAS.

Prin urmare, se impune reorganizarea Direcției analiză și dezvoltare instituțională prin delimitarea clară a funcțiilor de analiză, evaluare, raportare și dezvoltare de funcțiile de protecție a datelor/informațiilor și asigurarea integrității instituționale, ceea ce va permite consolidarea competențelor manageriale și de control pe aceste activități strategice și de importanță majoră pentru CNAS.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1.Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele elemente ale proiectului sînt următoarele:

1.Revizuirea Regulamentului CNAS prin alinierea acestuia la Structura-tip a Regulamentului privind organizarea și funcționarea autorității administrative centrale din subordinea Guvernului (*Anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.284/2025*).

2.Reorganizarea Direcției generale relații internaționale (+ 5 unități de personal)

Soluția propusă urmărește divizarea Direcției generale relații internaționale în două subdiviziuni structurale autonome: **Direcția coordonare asistență externă și relații internaționale** (5 unități de personal) și **Direcția generală pensii externe** (18 unități de personal).

Direcția coordonare asistență externă și relații internaționale va fi responsabilă de stabilirea, dezvoltarea și diversificarea relațiilor de colaborare cu organizațiile omoloage din statele membre ale Uniunii Europene

și alte state, cu organismele internaționale în conformitate cu prevederile tratatelor internaționale, coordonarea activităților de realizare a obligațiilor CNAS în cadrul organizațiilor internaționale ale căror membru este, inclusiv asigurarea participării CNAS la diverse proiecte de asistență externă, aplicarea la proiecte și asigurarea implementării acestora.

Direcția generală pensii externe va fi responsabilă de participarea în cadrul consultărilor și negocierilor pe marginea proiectelor acordurilor internaționale în domeniul securității sociale, implementarea acordurilor internaționale, inclusiv gestionarea formularelor privind legislația aplicabilă. Structura internă a Direcției generale pensii externe va include: **Direcția aplicarea acorduri UE și altor state** (10 unități de personal) și **Direcția gestionarea formularelor de legătură** (6 unități de personal).

3.Reorganizarea Direcției generale dezvoltare și management instituțional (+ 3 unități de personal)

În cadrul Direcției generale dezvoltare și management instituțional se creează **Direcția integritate instituțională și protecția secretului de stat** (5 unități de personal) cu funcții ce țin de implementarea, monitorizarea și raportarea politicilor de integritate și anticorupție în cadrul CNAS, controlul accesului neîntemeiat la informațiile atribuite la secret de stat și datelor cu caracter personal, inclusiv gestionarea procesului de verificare a titularilor și a candidaților la funcții publice de conducere în cadrul CNAS.

4.Reorganizarea Direcției informare și comunicare (- 1 unitate de personal)

Direcția informare și comunicare se reorganizează în **Direcția informare și comunicare cu mass-media** (5 unități de personal). În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.1211/2010 cu privire la unitatea de informare și comunicare cu mass-media a autorității administrației publice centrale, modificată prin Hotărârea Guvernului nr.284/2025, Direcția informare și comunicare cu mass-media are statut de subdiviziune structurală autonomă în subordinea nemijlocită a Directorului general al/Directoarei generale a CNAS.

3.2.Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu există. Lipsa de intervenție ar putea avea impact negativ asupra desfășurării procesului de implementare a acordurilor internaționale în domeniul securității sociale, în contextul creșterii continue a numărului acordurilor și potențialilor beneficiari de pensii externe. Totodată, opțiunea „a nu face nimic” contravine pct.3 subpct.3.2 din Hotărârea Guvernului nr.284/2025 privind reglementarea modului de organizare și funcționare a autorităților administrației publice centrale de specialitate.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1.Impactul asupra sectorului public

Modificările propuse la structura CNAS vor contribui la consolidarea capacităților instituționale ale autorității pentru asigurarea aplicării acordurilor în domeniul securității sociale, inclusiv implementarea celor deja semnate care urmează să intre în vigoare, precum și a celor care se află la etapa de negociere și urmează să fie aprobate. Totodată, separarea funcțiilor de analiză și dezvoltare instituțională de funcțiile ce țin de asigurarea integrității instituționale și protecție a datelor va genera dezvoltarea unui mediu intern favorabil pentru realizarea de către CNAS a misiunii și funcțiilor sale.

4.2.Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Implementarea proiectului propus nu necesită cheltuieli financiare suplimentare, unitățile de personal suplimentare fiind redistribuite pe intern în cadrul CNAS, în limita unităților de personal aprobate.
4.3.Impactul asupra sectorului privat
Nu este aplicabil.
4.4.Impactul social
Nu este aplicabil.
4.4.1.Impactul asupra datelor cu caracter personal
Modificările propuse în structura internă a Direcției generale dezvoltare și management instituțional prin crearea unei subdiviziuni responsabilă de controlul accesului neîntemeiat la informațiile ce conțin date cu caracter personal, va permite eficientizarea procesului de gestionare a datelor cu caracter personal solicitate de terți, în conformitate cu Legea nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.
4.4.2.Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil.
4.5.Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6.Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5.Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Nu este aplicabil.
5.1.Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale EU în legislația națională
Nu este aplicabil.
5.2.Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6.Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul este plasat pe portalul guvernamental (www.particip.gov.md) precum și pe pagina web - oficială a CNAS, secțiunea Transparență decizională.
7.Concluziile expertizelor

Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție și expertizei juridice, conform art. 36 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

8.Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Ca rezultat al aprobării proiectului vor fi necesare modificări la Hotărârea Guvernului nr.796/2016 cu privire la Consiliul de Administrație al CNAS. Va fi necesară modificarea statului de personal și a schemei de încadrare a CNAS cu respectarea procedurilor aferente.

9.Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului de hotărâre va include următoarele acțiuni:

- actualizarea regulamentelor de activitate a subdiviziunilor structurale reorganizate;
- proiectarea posturilor pentru subdiviziunile reorganizate/create;
- elaborarea fișelor de post conform modificărilor în structura CNAS;
- revizuirea și ajustarea cadrului normativ intern, după caz.

Directoare generală

Elena Țîbîrnă